

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ / ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Ημερομηνία: Κυριακή 4 Μαΐου 2014

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Είναι πιθανό για μία οικονομία να αυξήσει την παραγωγή ψωμιού και ταυτόχρονα την παραγωγή αυτοκινήτων, αν κινηθεί προς τα κάτω και δεξιά κατά μήκος της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων της.

(Μονάδες 3)

β. Η αγοραία συνάρτηση ζήτησης ενός αγαθού έχει τύπο: $Q_D = \frac{A}{P}$ και η αγοραία προσφορά του έχει τύπο: $Q_S = \gamma + \delta P$. Αν το κράτος επιβάλλει κατώτατη τιμή και αγοράσει το πλεόνασμα που δημιουργείται σε αυτήν την τιμή, η μεταβολή που θα επέλθει στα συνολικά έσοδα των παραγωγών από την επιβολή της κατώτατης τιμής είναι ίση με την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

(Μονάδες 3)

γ. Το μέσο κόστος είναι κόστος ανά μονάδα προϊόντος, ενώ το οριακό είναι η αύξηση του συνολικού κόστους παραγωγής λόγω της παραγωγής της τελευταίας μονάδας προϊόντος.

(Μονάδες 3)

δ. Η ελαστικότητα ζήτησης μειώνεται όταν ισούται κάθε φορά με έναν μικρότερο αρνητικό αριθμό και η ζητούμενη ποσότητα στην περίπτωση αυτή είναι πολύ ευαίσθητη στις μεταβολές της τιμής.

(Μονάδες 3)

ε. Στην ανάλυση του οικονομικού συστήματος και της λειτουργίας της αγοράς, γίνεται συνήθως η υπόθεση ότι ένας εργαζόμενος γνωρίζει τους μισθούς που προσφέρουν όλοι οι εργοδότες και μπορεί να επιλέξει τον εργοδότη που προσφέρει το μεγαλύτερο μισθό.

(Μονάδες 3)

Μονάδες 15

Στις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2. Οι αγορές τριών αγαθών X , Ψ και Ω βρίσκονται σε ισορροπία. Το αγαθό Ψ είναι υποκατάστατο του αγαθού X και συμπληρωματικό του αγαθού Ω . Αν χειροτερεύσει η τεχνολογία παραγωγής του αγαθού Ω τότε:

- α. θα αυξηθεί η τιμή ισορροπίας του αγαθού Ψ και θα μειωθεί η τιμή ισορροπίας του αγαθού X .
- β. θα μειωθεί η τιμή ισορροπίας του αγαθού X και θα αυξηθεί η ποσότητα ισορροπίας του αγαθού Ψ .
- γ. θα αυξηθεί η τιμή ισορροπίας και του αγαθού X και του αγαθού Ψ .
- δ. θα μειωθεί η τιμή ισορροπίας του αγαθού X και θα μειωθεί η ποσότητα ισορροπίας του αγαθού Ψ .

Μονάδες 5

A3. Αν μειωθούν οι δαπάνες για τα καύσιμα που χρησιμοποιεί μια επιχείρηση για την παραγωγή του προϊόντος της, τότε:

- α. θα μειωθεί το σταθερό κόστος της επιχείρησης.
- β. θα μειωθεί το μέσο μεταβλητό κόστος της επιχείρησης.
- γ. θα μετατοπιστεί η καμπύλη του οριακού κόστους προς τα πάνω και αριστερά.
- δ. θα μειωθεί το μέσο σταθερό κόστος της επιχείρησης.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

B1. Τι εννοούμε με τον όρο παραγωγική διαδικασία;

Μονάδες 2

B2. α. Σε ποιες κατηγορίες ταξινομούνται οι συντελεστές παραγωγής και τι περιλαμβάνει η κάθε κατηγορία; (Απαιτούνται και τα παραδείγματα).

(Μονάδες 12)

β. Πότε ένας συντελεστής ονομάζεται εν δυνάμει συντελεστής παραγωγής;

(Μονάδες 3)

γ. Να δώσετε τον ορισμό της επιχειρηματικότητας και να αναφέρετε τι υποστηρίζουν οι οικονομολόγοι για την επιχειρηματικότητα ως παραγωγικό συντελεστή.

(Μονάδες 4)

Μονάδες 19

B3. Ποιο είναι το χαρακτηριστικό στοιχείο των συντελεστών της παραγωγής και ποια η συνέπεια του στην οικονομία;

Μονάδες 4

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παρακάτω πίνακα, τα δεδομένα του οποίου αναφέρονται στην παραγωγή και στο κόστος παραγωγής μιας επιχείρησης Α που λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο.

Εργάτες	Συνολικό Προϊόν	Μέσο Προϊόν	Οριακό Προϊόν	Μεταβλητό Κόστος	Μέσο Μεταβλητό Κόστος	Οριακό Κόστος
(L)	(Q)	(AP)	(MP)	(VC)	(AVC)	(MC)
3		80	-	10.800		-
4					40	32,5
5					40	
		95	70	25.600		
	630		60			

Γ1. Να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα αν γνωρίζετε ότι το μέσο προϊόν είναι μέγιστο όταν η επιχείρηση απασχολεί πέντε εργάτες και ότι η επιχείρηση προσφέρει τις 630 μονάδες προϊόντος στην τιμή των 120 χρηματικών μονάδων. Στην απάντησή σας να φαίνονται οι σχετικοί υπολογισμοί. (Να βασιστείτε στο ακέραιο μέρος των αριθμητικών αποτελεσμάτων).

Μονάδες 10

Γ2. Να εξηγήσετε αν στην περίπτωση της εν λόγω επιχείρησης ισχύει ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης, μετά από ποια ποσότητα εργασίας φαίνεται η λειτουργία του και γιατί.

Μονάδες 2

Γ3. Όταν η επιχείρηση παράγει 450 μονάδες προϊόντος και αυξάνει την παραγωγή της, το κόστος της αυξάνεται κατά 6.000 χρηματικές μονάδες. Να υπολογίσετε πόσες μονάδες αυξάνει την παραγωγή της.

Μονάδες 3

Γ4. Παρακάτω δίνεται ο πίνακας προσφοράς μιας δεύτερης επιχείρησης Β που μαζί με την πρώτη προσφέρουν το αγαθό στην αγορά.

Τιμή	Προσφερόμενη ποσότητα
P	Q _s
80	630
120	770

α. Να παρασταθεί γραφικά η αγοραία καμπύλη προσφοράς.

Μονάδες 4

β. Να βρείτε και να χαρακτηρίσετε την ελαστικότητα της αγοραίας προσφοράς του αγαθού, καθώς η τιμή του αυξάνεται από 40 σε 80 χρηματικές μονάδες.

Μονάδες 2

γ. Από τι εξαρτάται η ελαστικότητα της προσφοράς; Ποιοι παράγοντες επιδρούν σ' αυτό και σε ποια περίοδο παραγωγής η ελαστικότητα προσφοράς είναι μεγαλύτερη;

Μονάδες 4

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Δ1. Η αγοραία συνάρτηση ζήτησης ενός αγαθού “Λ” είναι γραμμική. Η αγοραία συνάρτηση προσφοράς του δίνεται από τη σχέση $Q_{S1} = 40 + 8P$, όπου Q_S είναι η προσφερόμενη ποσότητα του αγαθού και P είναι η τιμή του. Στο σημείο ισορροπίας (E) η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή του είναι $E_D = -0,5$ και η ελαστικότητα προσφοράς ως προς την τιμή του είναι $E_S = 0,5$. Να υπολογίσετε την τιμή (P_E) και την ποσότητα ισορροπίας (Q_E) του αγαθού “Λ”.

Μονάδες 3

Δ2. Μια μείωση των τιμών (αμοιβών) των συντελεστών παραγωγής του αγαθού “Λ” (*ceteris paribus*), οδήγησε σε παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς του, με αποτέλεσμα να μεταβληθούν τα συνολικά έσοδα των παραγωγών κατά 37,5% στο νέο σημείο ισορροπίας (E') σε σχέση με το αρχικό σημείο ισορροπίας (E).

α. Να δικαιολογήσετε τη μεταβολή των συνολικών εσόδων των παραγωγών από το αρχικό στο νέο σημείο ισορροπίας και να την υπολογίσετε.

Μονάδες 4

β. Να υπολογίσετε τη νέα τιμή ($P_{E'}$) και τη νέα ποσότητα ισορροπίας ($Q_{E'}$) του αγαθού “Λ”.

Μονάδες 8

Δ3. α. Να παραστήσετε γραφικά στο ίδιο διάγραμμα τις συναρτήσεις προσφοράς (Q_{S1} , Q_{S2}) και ζήτησης (Q_D) του αγαθού “Λ” καθώς και τα σημεία ισορροπίας (E) και (E').

Μονάδες 5

β. Να υπολογίσετε και να δείξετε στο διάγραμμα το έλλειμμα ή το πλεόνασμα που θα δημιουργηθεί στην αγορά του αγαθού “Λ”, εξαιτίας της μεταβολής της προσφοράς του για τιμή (P) ίση με την αρχική τιμή ισορροπίας (P_E).

Μονάδες 2

Δ4. Σε μια ανταγωνιστική αγορά ενός αγαθού, σε κάθε άλλη τιμή εκτός της τιμής ισορροπίας, σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, θα παρουσιάζεται είτε πλεόνασμα είτε έλλειμμα. Να εξηγήσετε πώς διαμορφώνεται η τιμή ισορροπίας, στην περίπτωση που παρουσιάζεται πλεόνασμα.

Μονάδες 3